

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.1.049/2009/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. március 25. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A segítségnyújtás elmulasztásának a veszélyhelyzetet előidéző által elkövetett bűntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt bűnügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 10.B.34935/2006/14. számú ítéletét és a Fővárosi Bíróság 29.Bf.5456/2008/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2007. november 6. napján kihirdetett 10.B.34.935/2006/14. ítéletével a terhelt bűnösségét segítségnyújtás elmulasztásának a veszélyhelyzetet előidéző által elkövetett vétségében (Btk. 172. § (1) bekezdés, (3) bekezdés I. fordulat) állapította meg. Ezért őt - végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett - 1 év 4 hónapi börtönbüntetésre, 100.000 forint pénzmellékbüntetésre és 2 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a pénzmellékbüntetés meg nem fizetése esetén 5000 forintonként egy-egy napi szabadságvesztésre

történő átváltoztatásáról, a lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítéletének - a másodfokú bíróság által kiegészített - tényállása szerint:

A vagyon és közbizalom elleni bűncselekmények miatt büntetett előéletű a terhelt 20 óra 45 perc körüli időben az irányonként 3-3 forgalmi sávós út belső forgalmi sávjában közlekedett egy zárt dobozos felépítményű tehergépkocsival. A kereszteződésben a belső forgalmi sávból, szabálytalanul jobbra történő kanyarodását a kötelező haladási irányt figyelmen kívül hagyva, anélkül kezdte meg, hogy meggyőződött volna a vele azonos irányban, a középső és külső forgalmi sávban közlekedő járművek forgalmáról.

Ebben az időben a terhelttel azonos irányban, kb. 35 km/óra sebességgel haladt a külső forgalmi sávban a sértett motorkerékpárjával. A sértett késedelem nélkül észlelte a féktávolságon belül elé kanyarodó terhelt járművét, ezért vészfékezett, azonban kb. 24 km/óra sebességgel nekiütközött a 20-30 km/óra sebességgel haladó tehergépkocsi jobb hátsó kerék előtti részének és a motorkerékpárral felborult.

A baleset következtében a sértett a mellkas, valamint a térd zúzódásában megnyilvánuló, 8 napon belül gyógyuló könnyű sérüléseket szenvedett.

A terhelt noha objektíve észlelnie kellett az ütközést, a járművével nem állt meg. A helyszínről anélkül hajtott el, hogy a tőle elvárható módon meggyőződött volna arról, hogy a balesetben sérült vagy az életét, testi épségét közvetlenül fenyegető veszély miatt segítségnyújtásra szoruló személy van-e.

Az elsőfokú bíróság határozatában kifejtette, hogy az ütközés miatt a motorkerékpár felborulása erős zajjal járt. Ebből következően a balesetről is tudomással bírt, ennek ellenére segítségnyújtási kötelezettségének nem tett eleget.

A másodfokon eljáró Fővárosi Bíróság a 2008. december 4. napján jogerős 29.Bf.5456/2008/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtatta meg, hogy a terhelt cselekményét - az időközben hatályba lépett Be. 258. § (2) bekezdés d) pontjára, valamint a Legfelsőbb Bíróság 61. számú BK véleményére figyelemmel - a Btk. 172. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés I. fordulata szerint minősülő segítségnyújtás elmulasztása büntettének nevezte meg, és a büntetést, mint többszörös visszaesővel szemben tekintette kiszabottnak. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt meghatalmazott védője által benyújtott, a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontjára

alapított felülvizsgálati indítvány szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, míg a másodfokú bíróság törvénysértően minősítette a terhelt terhére megállapított bűncselekményt. Indokait részletezve utalt a szakértői vélemények közötti alapvető és lényeges eltérésekre, valamint arra, hogy nem lehet határozottan megállapítani, hogy a terhelt az ütközést észlelhette-e. Úgy vélte nem tisztázott, hogy a terhelt, illetve a sértett melyik forgalmi sávban haladt, miként a kanyarodás módja sem, végül a sértett KRESZ-szabályt sértő magatartását tartotta a baleset kiváltó okának. A terhelt magatartása legfeljebb gondatlan magatartásként értékelhető, ez esetben a cselekmény helyes minősítése a Btk. 172. § (1) bekezdésébe ütköző segítségnyújtás elmulasztásának vétsége. Ezért és a sértetti közrehatást értékelve a terhelttel szemben lényegesen enyhébb fő- és mellékbüntetés kiszabása indokolt.

A Legfőbb Ügyészség BF.3024/2009. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta, és a megtámadott határozatok hatályában fenntartására tett indítványt.

A Be. 420. §-ának (1) bekezdése alapján tartott nyilvános ülésen a védő a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal, a Legfőbb Ügyészség képviselője az írásbeli nyilatkozatával egyezően szólalt fel.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta.

A felülvizsgálati eljárásban kötelező törvényi előírás a tényálláshoz kötöttség (Be. 423. § (1) bekezdés). Ebből adódóan az ítélet jogkövetkeztetései is csak az alapügyben hozott jogerős ítéletben foglalt tényállás alapján vizsgálhatók. Ezért az alapítéleti tényállástól eltérő közlekedési helyzetre (a védelem által feltételezeten a sértett jobbra kanyarodása esetén előbb elhaladt volna, így nem történt volna meg az ütközés) alapított anyagi jogi érvelésnek nincs jelentősége.

Az irányadó tényállás szerint a terhelt a legbelső forgalmi sávból, a középső és a külső sávon áthaladva kezdte meg a jobbra kanyarodást, melynek során nem győződött meg e sávok forgalmáról, ezért a külső sávban egyenesen haladó motorkerékpárost elsodorta. A földre került sértett 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett.

A baleset tényeit értékelve egyértelműen megállapítható, hogy az ütközésnek a terhelt a KRESZ 29. § (1) bekezdésében foglalt, az irányváltoztatás során követendő magatartási szabályokat előíró rendelkezés megszegése volt az oka. A terheltnek a jobbra kanyarodáshoz forgalmi sávot kellett változtatnia, ennek során

köteles volt (lett volna) a vele azonos irányban haladó, irányt nem változtató motorkerékpárosnak elsőbbséget adni.

Az 1978. évi IV. törvény (Btk.) 172. §-ának (1) bekezdése értelmében a segítségnyújtás elmulasztásának vétségét követi el az, aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épsége közvetlen veszélyben van. A segítségnyújtás elmulasztásának súlyosabban, büntettnek minősülő esetét határozza meg a Btk. 172. § (3) bekezdésének I. fordulata, amikor az elkövető előidézője a veszélyhelyzetnek. Ez utóbbi, különös segítségnyújtási kötelezettség elmulasztása annak a személynek róható fel, aki a segítségre szoruló személy testi sérülésének, veszélybe jutásának bekövetkezését gondatlan magatartással idézi elő (2/1999. Büntető jogegységi határozat).

A Btk. 172. §-ában meghatározott bűncselekmény alap- és minősített esete egyaránt szándékosan, mulasztással követhető el. Az elkövető tudata a más személy segítségre szorultságát átfogja, ennek ellenére nem tesz eleget megállási, meggyőződési, segítségnyújtási kötelezettségének. A bűncselekmény megállapítását kizárja, ha a mulasztás gondatlanság eredménye (BJD. 3016).

A terhelt gondatlan magatartásával (szabálytalan sávváltás) maga idézte elő a járművek ütközése folytán a sértett 8 napon belül gyógyuló sérülésével járó veszélyhelyzetet. Az ütközés, a motorkerékpár felborulása erős zajjal járt, amelyet a nagy forgalmú, zajos helyszínen 100 méterről is hallani lehetett.

E tényállás alapján megállapítható, hogy a terhelt - annak ellenére, hogy a motorkerékpáros elsodrását észlelte - megállási, meggyőződési kötelezettségét szándékosan elmulasztva hajtott el a helyszínről.

A Legfelsőbb Bíróság mindezeket figyelembe véve megállapította, hogy a terhelt büntetőjogi felelősségét az eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak sérelme nélkül állapították meg. Ezért a megtámadott határozatokat a Be. 426. § alapján hatályukban fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy az abban szereplő feltételek esetén az elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság a Be. 421. § (3) bekezdése alapján mellőzheti.

Budapest, 2010. március 25.

*Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Molnár Gábor s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

*bírósági ügyintéző
Kné*